

Waraga na Paulo öcöö both **Jö Roma** **Köp na tye i waraga ka Paulo** **both jö Roma**

Waraga ka Paulo both jö Roma onwongo ëcöö më limo na Paulo öyübö më cïdhö both jö n'oye Kiricito na tye i Roma. Yüb mëre onwongo obedo më tic i kin Ekiricito na tye kunön pi karë mörö na nönök ëka ki kõnygi, më cïdhö yo Cipein. Ën öcöö më titö kite më niang mëre më yee k'Ekiricito ëka ki kite na tio ködë i kwö k'Ekiricito. Köp ka Paulo kibëc na ën okobo tye i buk ni.

Kinge motho jö n'oye Kiricito na tye i Roma ëka kobo niggi pi lëga mëre pïrgi, Paulo okobo wi köp më waraga: “Köp më Emuth na Bër ni nyutho kite n'Obanga miö dhanö bedo na kite atir ködë, na man timëre pi yee këkën, cakëre ki i acaki naka thon i ajiki mëre.” Jö Roma 1:17.

Paulo dong öyübö wi köp ni. Jö kibëc, Eyuda ëka Erok, myero ëmüigi obed n'atir k'Obanga, piën gin kibëc tye gini i the twër më bal. Jii bedo n'atir k'Obanga pi yee i kom Yecu Kiricito. Na lübö manön Paulo okobo köp i kom kwö na nyen më rïbëre kanya acël ki Kiricito n'adwogi mëre yaa ki i wat na nyen k'Obanga. Ngat n'oye tye ki kuc gin k'Obanga ëka tye agönya pi cwiny k'Obanga ki i bal ëka thöö. I cura 5-8 Paulo thon önywakö tyën köp më Cïk k'Obanga ëka tükö më Tipo k'Obanga i kwö ka ngat n'oye. Cë akwëna ölwënyö ki peny kite

n'Eyuda ëka Erok twërö bedo gini i yüb k'Obanga pi jö kibëc. Ën ojiko köp mërë ni Eyuda n'ökwërö gini Yecu obedo yüb k'Obanga më kelo jö kibëc na kica k'Obanga twërö thuno ië i Yecu Kiricito, ëka ën yee ni Eyuda ba bino kwërö Yecu na twal. Më ajiki Paulo öcöö köp kite na kwö k'Akiricito myero obed ködë, rwök mërë i kom kite më marö jö nökenë. Ën ökwanyö wi köp ni na calö tic both Obanga, tic k'Ekiricito both lobo, both ngat acëlacël ëka peny më kite më kwö na bër. Ën ojiko waraga ki köp na mëgë ëka ki köp më pakö Obanga.

¹ Waraga ni öya ki both Paulo, atic ka Kiricito Yecu, n'Obanga öyërö më bedo akwëna ëka eoro më titö köp më Emuth na Bër k'Obanga.

² Obanga öcikö köp më Emuth na Bër ni cön, nakun wok ki both edwarpiny mërë ki i Cöc na Leng gini.

³ Köp më Emuth na Bër ëcöö i kom Wode. I kite më kwö mërë më kom, ën onwongo obedo akwar Daudi,

⁴ ëka na lübërë ki tükö ka Tipo Naleng na lönyö onu, enyutho ën më bedo Wod k'Obanga i karë n'ecero ën ki i kin jö nöthöö: Ën Yecu Kiricito Rwoth onu.

⁵ Pirë ömiö onu enwongo kica k'Obanga ëka twër më bedo ëkwëna ëk ëmi jö më rok kibëc oye ëka obed gini ki winy i kome.

⁶ Un thon itye i kin jö n'ecwodogï më bedo jö ka Yecu Kiricito.

⁷ Both un jö kibëc na tye i Roma n'Obanga marö ëka ocwodowu më bedo jögë na leng:

Obanga Apap onu ëka Rwoth Yecu Kiricito ömiiwu gum ëka kuc.

Miti ka Paulo më cïdhö lïmö jö Roma

⁸ Më acël, an apwöyö Obangana i Yecu Kiricito pi un kibëc, piën yeewu dong ëtitö i wi lobo thükül.

⁹ Obanga na an awörö ki cwinya kibëc nakun thon an atitö köp më Emuth na Bër i kom Wode, ënë obedo caden-na na ngeo kite na an apo ködë i komwu i karë kibëc na ba adhero

¹⁰ ilëgana i karë kibëc; ëka kobedini an alëgö ni ka Obanga oye, myero an anwong yoo mörö më bino yo bothwu.

¹¹ An atye ka parö më nënöwu ëk amiiwu mïc ka Tipo Naleng mökö më jïngöwu—

¹² gin na an atye ka twakö ënë ni un kanya acël köda ebino könyërë; ënë ni yeena bino könyöwu, ëka yeewu thon bino könyöna.

¹³ Utmegona, an amitö inge unu ni wang na pol an ayübö ni abin yo bothwu ëk ömia anwong adwogi më mïc më cwiny ki kinwu, kite na an anwongo ködë ki kin Erok nökenë ca, ëntö manön ba ötwërë kadï naka tin thon pod ëjüka ökö.

¹⁴ An atye ki banya both jö Girik ëka both jö na ba obedo jö Girik, both ëryëkö ëka both jö na ba ryëk.

¹⁵ Manön ënë ömïö an atye ki miti më titö köp më Emuth na Bër bothwu thon un jö na tye i Roma.

¹⁶ An lewic ba maka pi köp më Emuth na Bër, na ënë obedo tükö k'Obanga më larö jö na tye ki yee, më acël Eyuda ëka thon Erok.

¹⁷ Köp më Emuth na Bër ni nyutho kite n'Obanga miö dhanö bedo na kite atir ködë, na man timërë pi yee këkën, cakërë ki i acaki naka thon i ajiki mërë.

Na calö Cöc na Leng kobo nï, “Jö na kitegï atir bino kwö pï yee.”

Akëmö k'Obanga i kom dhanö

¹⁸ Akëmö k'Obanga enyutho dong ökö kï i polo i kom bal ëka tïm na reco ka dhanö na jükö köp adyer kür ongere, pï tïmgï na reco.

¹⁹ Gin na dhanö twërö ngeo kï kom Obanga onen dong ökö kanya leng bothgï, piën Obanga onyutho dong ökö bothgï.

²⁰ Cakërë i karë n'ecweo kï lobo, kite k'Obanga n'onwongo ba nen dong onen ökö nakun engeo ën kï kom jami kibëc n'Obanga ocweo. Ënë tükö mërë na ba jik ëka kite n'Obanga cal ködë. Manön ömïö dhanö ba tye kï köp mörö na myero ën ögam.

²¹ Kadï bed onwongo ngeo gïni Obanga, ëntö ba wörö gïni na calö Obanga ëka thon ba pwöyö gïni, ëntö thamagï ödwökögï i gin na ba könyö, kit thama na tye i cwinygï më mingomingo ocido dong ökö.

²² Gïn kobo kën-gï nï gïn ëryëkö, ëntö lökërë gïni dökö emingo.

²³ Cë lökö gïni dheo k'Obanga na ba thöö ökö, nakun poro gïni kï cal dhanö na thöö, onyo kï cal ka wïny onyo cal ka leeni onyo cal ka leeni na wotho i ngöm kï korgï.

²⁴ Cë Obanga öwëkögï më tïmö gin mörö kékën na rac na cwinygï mïtö ëka tïmö gïni tïm mökö më lewic i kin-gï kën-gï.

²⁵ Gïn lökö köp adyer i kom Obanga kï twodo, gïn wörö ëka etio pï jami n'Obanga ocweo nakaka wörö Acwec, n'opore më apaka naka naka! Amën.

²⁶ Pī tyēn köp nī, ömïö Obanga öwëkögī i tham-agī n'ogom na gīn thamö na kelo lewic. Kadī naka mon-gī thon öwëkö gīnī bedo kī cwö i kite n'enywölögī nī obed gīnī ködë, ëntö dökī öcakö gīnī bedo i kite na ba ënywölögī ködë.

²⁷ Cwö thon nī kömanön öwëkö gīnī bedo kī mon ökö i kite n'enywölögī nī myero obed gīnī ködë. Mitigī dökī öcakö wangö komgī calö mac, nakun mitö gīnī nī ebed k'ewodhgī. Cwö onwongo bedo kī cwö ewodhgī, na manön obedo tīm mē lewic rwök, ëka gīn nwongo can na līth i komgī pī balgī nön.

²⁸ Dong kite na calö gīn ba nēnö gin mörö na könyögī i ngeo Obanga, Obanga öwëkögī ökö i thamagī na köny mērë ope, ëk ötīm gīnī dong gin n'onwongo myero kür ötīm gīnī.

²⁹ Gīn opong kī koth bal kībëc, tīm na reco, woro, ëka cwiny na rac. Gīn onwongo opong gīnī kī cwiny mē nyeko, nek, dhaa, twodo, ëka cwiny na cöl. Gīn thon obedo jö na boko nyīng jö,

³⁰ ëyany jö, jö na dag Obanga, wegī angal, jö na wigi tēk, jö na wakërë, jö na röthö kite mē tīmö gin na reco, jö na ba winyo enyodogī;

³¹ jö na ba ngeo pīny, jö na ba genere, ba tye gīnī kī mar i cwinygī, kīca thon ba makögī i kom dhanö.

³² Kadī bed gīn ngeo cik i kom Obanga nī jö na tīmö koth gin na calö manön bino thöö gīnī, gīn ba tīmö koth jami na calö manön kēkēn, ëntö gīn thon pwöyö jö na tye ka tīmö.

2

Ngölö köp k'Obanga

¹ Ka in ithamö nĩ itwērö ngölö köp i kom jö nökēnē, thamani nwongo rac. Ka in ingölö köp nīgī, in nwongo ingölö köp i komi keni, piēn in ngat nĩ ngölö köp thon itīmō jami na gīn tīmō.

² Wan engeo nĩ Obanga ngölö köp atir i kom jö na tīmō gīn na reco.

³ In ingölö köp i kom jö na tīmō gīn na reco, ěntō un kikomwu thon itīmō unu gīn na reco nōn. In ithamö nĩ itwērö unu bwōth kī ngölö-köp k'Obanga?

⁴ In icaō kīca kī diō cwinye, mē kürōni ěk ilokiri, ěntō in ba ithamö gīn mörō i kom kīca mērē. In ba itye ka niang nĩ Obanga obedo akīca i komi ěk ingut ökö?

⁵ Ěntō pī nwang cwinyi ěka cwinyi na ba imitō ngut ködē, in onwongo itye ka mīō akēmō k'Obanga bedo i komi rwök mē kürō nīnō mē akēmō mērē, i karē na ngölö-köp k'Obanga n'atir bino nen.

⁶ Obanga “bino cülō ngat acēlacēl na lübērē kī gīn na ěn ötīmō.”

⁷ Ěn bino mīō kwō na ba thum both jö na diō cwinygī mē tio tic na bēr pī nwongo dheo, wörō ěka kwō na bedo naka.

⁸ Ěntō pī jö na parō pīrgī kēn-gī ěka na kwērō gīnī köp k'Obanga mē adyer cē lübō gīnī gīn na rac, akēmō ěka pwod k'Obanga bino podho i komgī.

⁹ Can ěka arem bino podho i kom jö kībēc na tīmō gīn na reco: mē acēl Eyuda, cē dong Erok;

¹⁰ ěntō jö kībēc na tīmō gīn na bēr bino nwongo dheo, wörō ěka kuc: mē acēl Eyuda, cē dong Erok.

¹¹ Obanga ngölö köp na ba poko kin dhanō.

¹² Jö kibëc na timö bal na ba ngeo gini Cik ka Muca, bino thöo gini kadi bed gin ba ongeo Cik, ëka jö kibëc na balö i the Cik k'Eyuda, ebino ngölö köp nigi na lubëre ki Cik.

¹³ Pathi jö na winyo köp me Cik awinya ëne jö na kitegi atir i nyim Obanga, ëntö jö na tio gin na Cik mitö ëne ebino kwanögi ni gin jö na kitegi atir.

¹⁴ Ka Erok na ba tye gini ki Cik otimö gini gin na Cik mitö pi kitegi me anywöli, manön nwongo gin onyutho ni gin ngeo gin na myero etim onyo kür etim gini, kadi bed Cik ka Muca ope bothgi.

¹⁵ Gin nyutho ni gin na Cik mitö ecöo dong ökö i cwinygi, ngec na gin tye köde na nyutho nigi bal ëne bedo caden, ëka thamagi n'orubere bino ngölö köp nigi onyo cwakögi.

¹⁶ Man bino timëre i ninö n'Obanga bino ngölö köp i kom jii pi gin na gin otimö i mung, na Yecu Kiricito ëne ngölö. Man lubëre ki köp me Emuth na Bër na an atye ka titö.

Eyuda ëka Cik

¹⁷ Un jö ni cwodere ni Eyuda icung unu i Cik, ëka iwakëre unu i kom watwu na pire tek i kom Obanga.

¹⁸ Un ingeo gin na en mitö, ingeo unu gin na tye atir pien epwonyowu ki Cik.

¹⁹ Un ingeo ni ipëo unu ethöo wang, ibedo unu tar pi jö na tye gini i col piny,

²⁰ apwony ka jö na ming, apwony k'ethinö, pien in itye ki ngec ëka adyer i kom Cik.

²¹ In dong apwony ni pwonyo jö nökenë, ëntö in ba ipwonyiri keni? In ipwonyo ni kür ikwal, ëntö in ba ikwalö kwo?

²² In ikobo both jö nökenē nī kür idöny i elomi, ëntö in ba idönyö i elomi? In ba imitö wörö cal jwogi, ëntö in ba ikwalö gin na tye i öt wörö cal jwök?

²³ In iwakiri rwök pī ngeo Cík, ëntö in ikwërö wörö Obanga kī türö Cík.

²⁴ Kite n'ëcöö ködë i Cöc na Leng nī: “Erok yanyö nyīng Obanga pīrwu.”

²⁵ Lirë könyö ka ilübö Cík, ëntö ka itürö Cík, in ibedo na calö dhanö na ba ëlirö.

²⁶ Pī manön, ka Erok na ba ëlirögi ögwökö Cík na miterë, ba ebino kwanö jö nön na calö jö n'ëlirö?

²⁷ Cë jö na ba ëlirö komgi ëka pod gwökö gīnī Cík bino ngölö köp niwu, piën itürö unu Cík kadī bed itye unu kī Cík n'ëcöö dong acöa ëka ëliröwu.

²⁸ Dhanö na nen kī yökö këkën na calö Ayuda nwongo ba obedo Ayuda kikome, ëka lirë më adyer ba obedo lirë na nen kī yökö këkën.

²⁹ Dhanö bedo Ayuda këkën ka ën obedo Ayuda kī i cwinye; ëka thon lirë më adyer ënë lirë na dhanö bedo ködë i cwinye, na ënë tic ka Tipo Naleng, pathī cīk n'ëcöö acöa. Ngat n'obedo nī kömanön nwongo pak na yaa kī both Obanga, pathī kī both dhanö.

3

Obanga genere

¹ Pī manön, köny mënë na tye më bedo Ayuda, onyo magoba ngö n'enwongo kī lirë?

² Adyer köny tye na pol. Më acël mërë, Eyuda onwongo ëmiögï köp k'Obanga nakun egeno nï bino gwökö gïni.

³ Adyer, jö mökö kï kin-gï onwongo obedo jö na ba genere; ëntö kite na gïn ba genere, manön twërö miö Obanga bedo ngat na ba genere?

⁴ Pathï nï kömanön! Kadï bed nï jö kibëc obedo etwodo, Obanga obedo adyer na ba twot. Kite na calö ëcöo ködë i Cöc na Leng:

“Ëk gin na in itwakö onyuth nï in kiteni atir
ëka ilöo köp ka ëngölö köp i komi.”

⁵ Ëntö ka kite atir onu na rac nyutho kite atir k'Obanga kanya leng, köp mënë na onu ëtwërö kobo? Onu ebino kobo nï Obanga kite mërë ba tye atir pi miö akëmö mërë podho i kom onu? (An atye ka twak i kite ka dhanö.)

⁶ Pathï nï kömanön! Ka onwongo tye nï kömanön, Obanga onwongo twërö ngölö köp i wi lobo nïngö?

⁷ Ëntö ka twodona ni miö adyer i kom Obanga mëdërë amëda nakun kelo dheo bothe, cë pïngö pod dökï ëngölö köp i koma calö an abedo abal?

⁸ Pïngö ba ekob nï, “Eru ëtïm gin na rac ëk gin na bër öya kï ië”? Pïën tye jö mökö na cökö köp më dhöwa kï köp më twodo na kobo gïni nï wan ëtwak nï kömanön. Ka ëngölö-köp ölöo jö n'obedo nï kömanön, nwongo ëngölö köp nigï kakarë.

Ngat mörö ope na kite atir

⁹ Ngö na onu dökï ekobo? Wan Eyuda etye na bër na löo jö nökenë ökö? Ba tye nï kömanön, pïën an dong anyutho köpna ökö më adoth nï bal dong ölöo Eyuda ëka Erok ökö kibëc.

- 10 Kite n'ecöö ködë nī:
 “Ngat mörö ope na kite atir, kadī thon acël;
 11 ngat mörö ope na nīang,
 ngat mörö ope na rangö Obanga.
 12 Jö kibëc ölökerë gīnī,
 gīn kibëc ödökö jö na reco;
 ngat mörö ope na timö gin na bër,
 kadī thon acël.”
 13 “Dwön-gī obedo bur lyene na wigī thwolo;
 bwölö gīnī jö kī lëbgī.”
 “Kwir ororo tye i thë lëbgī.”
 14 “Dhögī këc ëka opong kī köp më alem.”
 15 “Tyën-gī yot më cīdhö önyö remo;
 16 kanya kibëc na gīn cīdhö yo ië, balö gīnī pīny
 ëka mīö jīi limö pëkö,
 17 ëka ba ngeo gīnī yoo më kuc.”
 18 “Lworo Obanga ope i kom kwögī.”
 19 Kobedini onu engeo nī gin mörö këkën na cīk
 kobo, kobo both jö na tye i thë cīk, ëk jö kibëc öling
 ökö kür ongam dhögī më twak ëka wi lobo thükül
 obed i thë ngölö-köp k'Obanga.
 20 Pī manön ba ebino kwanö dhanö mörö nī kite
 atir i nyim Obanga pī lübö cīk; gin na cīk timö ënë
 më mīö onu ngeo nī ëbalö.

Obanga kwanö dhanö nī kite atir pī yee

- 21 Ëntö kobedini kite n'Obanga kwanö kī dhanö
 nī kite atir na ba obedo pī lübö cīk, enyutho dong
 ökö kanya leng. Cīk ka Muca ëka cöc k'edwarpīny
 ömīö caden pīrë.

²² Man enë kite n'Obanga kwanö ki dhanö ni kite atir pi yee märe i kom Yecu Kiricito ëka pi jö kibëc na yee ën. Apokapoka mörö ope,

²³ piën jö kibëc öbalö ëka ba twërö ginï nwongo dheo k'Obanga.

²⁴ Ëntö Obanga kwanögi ni kitegi atir nono, miögi na calö mic pi kica märe, pi kite na Kiricito Yecu ökökögi ködë.

²⁵ Obanga oketho ën më bedo gin më tyër më kwanyö bal ki remo märe, pi jö na yee i kome, ëk enyuth ki kite atir märe, piën Obanga yam ödiö cwinye ëka ba opwodo jö n'öbalö cön—

²⁶ ën ötimö më nyutho kite atir märe i karë ni, ni ën kikome kite atir, ëka ën miö ëkwanö dhanö ni kite atir pi yee i kom Yecu.

²⁷ Awaka onu dong tye kwene? Ejükö dong ökö. Pi cik mënë? Pi lübö Cik? Pathi ni kömanön, ëntö pi yee.

²⁸ Adyer onu emoko thama ni dhanö ëkwanö ni kite atir pi yee märe, ëntö pathi pi tic më lübö Cik.

²⁹ Onyo Obanga obedo më k'Eyuda këkën? Ën ba obedo Obanga k'Erok thon? Eyo, obedo më k'Erok thon.

³⁰ Obanga tye acël këkën, na ën bino kwanö jö n'ëlirögi ni kitegi atir pi yeegi, ëka thon bino kwanö jö na ba ëlirögi ni kitegi atir pi yeegi.

³¹ Pi manön, onu etye ka kwërö Cik ka Muca pi yee ni? Pathi kömanön, onu ëcwakö Cik.

4

Yee k'Abraam

¹ Onu ebino kobo ngö i kom Abraam, na enë kwarö onu? Ngö na ën obino ongeö i kom yee?

² Ka adyer Abraam onwongo ëkwanö nî kite atîr pî tic, onwongo twërö bedo kî gin mörö na ën wakërë ködë—ëntö pathî i nyim Obanga.

³ Ngö na Cöc na Leng kobo? Cöc na Leng kobo nî, “Abraam onwongo oyee i kom Obanga, ëka ömïö ëkwanö ën nî dhanö na kite atîr.”

⁴ Dhanö na tio tic, ba ëmïö öcara na calö mïc, ëntö ëmïö ën na calö gin mörö na ën otio pîrë.

⁵ Ëntö dhanö na ba tio, ëka yee i kom ngat na kwanö jö na ba lworö gîni Obanga nî kitegî atîr, koth dhanö na calö manön ëkwanö nî kite atîr pî yee mërë.

⁶ Daudi thon ötwakö köp acël nön i kom gum na dhanö tye ködë ka Obanga ökwanö ën nî dhanö na kite atîr abonge tic mörö na ën otio:

⁷ “Gum obed i kom jö
na balgî ëtimö kîca ökö ië,
jö na balgî ëkwanyö ökö.

⁸ Gum obed i kom dhanö
na Rwoth ba bino kwanö bal mörö i wie.”

⁹ Cë gum ni tye pî jö n'ëlirögî këkën onyo tye thon pî jö na ba ëlirögî? Onu ekobo nî pî yee ömïö ëkwanö Abraam nî kite atîr.

¹⁰ I karë mënë na gin ni ötimërë ködë? Ötimërë na bara ëlirö Abraam onyo n'onwongo dong ëlirö ökö? Ötimërë na bara ëlirö ën, pathî na dong ëlirö.

¹¹ Lirë onwongo obedo anyuth nî Abraam onwongo dong tye kî yee ëka nî Obanga ökwanö ën nî kite atîr pî yee mërë n'onwongo bara ëlirö ën. Manön miö Abraam bedo kwarö ka jö kibëc na yee gîni na bara ëlirögî, ëk gin thon ëkwan-gî nî kitegî atîr.

¹² Man thon miö Abraam bedo kwarö ka jö kibëc na yee gini na bara ëlirögi, pathi pi jö n'ëlirögi kékën, ëntö pi jö n'ëlirögi na lubö gini thon yee na yam kwarö onu Abraam tye ködë n'onwongo bara ëlirö ën.

¹³ I karë n'Obanga öcökö Abraam k'ëkwaë mërë ni wi lobo thükül bino bedo mëgi, pathi ni Abraam onwongo ölubö Cik, ëntö piën ëkwanö ën ni kite atir pi yee mërë.

¹⁴ Ka cikërë k'Obanga tye pi jö na lubö Cik, cë yee pirë ba tük ëka cikërë köny mërë ope,

¹⁵ piën Cik miö akëmö makö Obanga i kom dhanö. Ëntö kanya cik ope ië, türö cik thon ope.

¹⁶ Pi manön, cikërë bino pi yee, ëk obed pi kica ëka dökü më moko cikërë mërë both ëkwaë k'Abraam kibëc. Pathi both jö na lubö Cik kékën, ëntö thon both jö na tye gini ki yee na calö Abraam. Ën obedo kwarö onu kibëc.

¹⁷ Kite n'ëcöö ködë i Cöc na Leng ni: “An dong akethi ëk ibed kwarö ka rok na pol.” Cikërë ni emoko i nyim Obanga n'Abraam oye—Obanga na miö kwö both jö n'öthöö ëka na cwodo gin mökö na komgi ope bedo na tye.

¹⁸ Abraam onwongo ope ki gen ni ebino nwongo ëthinö. Ëntö Abraam oye i kom Obanga ëka ömëdërë bedo ki gen. Ömiö ën ödökö kwarö ka rok na pol kite na calö ëcöö ni, “Ëkwaëni bino bedo ni kömanön.”

¹⁹ Ën ba obedo na görü i yee mërë i karë n'obedo parö pi kome kënë, n'onwongo röm aröma ki gin n'öthöö, piën mwaka më dit mërë onwongo dong

cwök römö mia acël külü. Mëdö i kom manön, dhakö mërë thon onwongo obedo alür.

²⁰ Yee mërë ba ödök cen, ba obedo ka cacapa i thama mërë i kom cïkërë k'Obanga, ëntö yee mërë ömëdërë amëda ödökö na tæk rwök nakun ën mïö dheo both Obanga.

²¹ Ën onwongo omoko thama mërë nï Obanga tye ki twër më timö gin na ën öcïkö.

²² Manön ënë ömïö “ëkwanö Abraam nï kite atir pï yee.”

²³ Köp ni “ëkwanö ën” onwongo ba ëcöo pï ën kékën,

²⁴ ëntö ëcöo thon pï onu, both jö n'Obanga bino kwanögi nï kitegi atir—pï onu n'eyee i kom ngat n'ocero Rwoth onu Yecu ki i kin jö n'öthöö.

²⁵ Yecu n'onwongo eneko pï bal onu, cë Obanga ocero ën ökö ëk ëkwan onu nï kite onu atir.

5

Gin na mïö ëkwanö dhanö nï kite atir

¹ Pï manön, kite na calö ëkwanö onu nï kite onu atir pï yee, eru dong ebed ki kuc i nyim Obanga pï Rwoth onu Yecu Kiricito,

² Pïrë ömïö ëyabö both onu yoo më nwongo kïca na onu enwongo pï yee ni. Eru ebed ki yom cwiny pï gen na onu etye ködë më nywakö dheo k'Obanga.

³ Eru thon ebed ki yom cwiny pï can na podho i kom onu, piën onu engeo nï can kelo diö cwiny më dangö can;

⁴ diö cwiny më dangö can mïö ëpwöyö kite onu, ëka pwöyö kite onu mïö onu ebedo ki gen.

⁵ Gen ni ba bino kelo cwer cwiny, piën Tipo Naleng ömiö eönyö mar k'Obanga i cwiny onu.

⁶ I karë na onu onwongo pod etye ki görü, Kiricito obino öthöo pi jö na ba lworö gini Obanga.

⁷ Kadï pi ngat mörö na kite atir, bedo na tek rwök both dhanö mörö me thöo pïrë. Twërö bedo thon ni dhanö na kite atir, ngat mörö twërö diö cwinye me thöo pïrë.

⁸ Entö Obanga onyutho mar mërë both onu ki oro Kiricito me bino thöo pi onu nakun onu onwongo pod ebedo ebal.

⁹ Pi manön, kite na calö ekwanö onu ni jö na kitegi atir pi remo mërë, rwök mërë onu ebino larë pïrë ki i kom akëmö k'Obanga!

¹⁰ I karë na onu pod ebedo lang k'Obanga, en ödwokö onu bothe pi thöo ka Wode, ka kömanön na dong ödwokö onu bothe, rwök mërë onu ebino larë pi kwö ka Wode!

¹¹ Pathi manön kékën, entö onu ebino bedo ki yom cwiny i Obanga pi Rwoth onu Yecu Kiricito, piën enë ömiö ödwokö onu both Obanga me ribërë ködë.

Adam ëka Kiricito

¹² Pi manön, kite na calö bal obino i lobo nakun wok ki both dhanö acël, ëka thöo obino pi bal, i yoo nön thöo obino i kom jii kibëc, piën jö kibëc öbalö.

¹³ Bal onwongo tye i lobo cön na bara emiö cik, entö kanya cik ope ië, bal thon ba ekwanö i wi ngat mörö.

¹⁴ Entö thöo ökakö löc ki i kom Adam naka othuno ködë i kom Muca cë ölöo jö n'onwongo ba ötimö gini bal kite n'Adam öbalö ködë, n'ötürö cik

n'onwongo ëmiö bothe. Adam ënë obedo anyuth na cïmö ngat na myero obin.

¹⁵ Ëntö mïc n'Obanga miö ba röm kï bal k'Adam. Kadï bed jö na pol onwongo öthöö gïni pï bal ka ngat acël ca, Adam, ëntö kïca k'Obanga kï mïc më nono n'obino pï kïca ka dhanö acël ni, Yecu Kiricito, obedo na thwönë rwök na löö, önya örömö jö kibëc.

¹⁶ Ëka dökï mïc k'Obanga ba röm kï bal ka dhanö acël ca, piën pï bal ka ngat acël ca ömiö ba ëkwanö jïi nï kitegï atir, ëntö tic më kïca n'ölübö bal na pol ömiö ëkwanö jïi nï kitegï atir.

¹⁷ Ka cë pï bal ka dhanö acël ömiö thöo obedo ka löc pï dhanö acël ca ën, Adam, rwök mërë jö n'onwongo gïni kïca na thwönë ëka kï mïc n'ömiö ëkwanögi nï kitegï atir, gïn bino bedo na kwö nakun nwongo tye gïni ka löc pï dhanö acël nön thon, ën Yecu Kiricito.

¹⁸ Dong kite na calö bal ka ngat acël ömiö köp ölöö jö kibëc, kömanön thon tic na miö dhanö bedo ngat na kite atir okelo löönö köp kï kwö pï jö kibëc.

¹⁹ Piën na calö pï dhanö acël na ba obedo kï winy ömiö jö na pol ödökö ëbal, kömanön thon pï winy ka dhanö acël jö na pol ebino kwanögi nï kitegï atir.

²⁰ Cïk onwongo ëmiö ëk bal önya. Ëntö kanya bal önya ië, kïca nya na löö,

²¹ kite na calö bal obino ölöö löc i thöo, kïca thon myero ölöö löc pï kwanö jö nï kitegï atir, ëk ömiögi onwong kwö na ba thum, pï Rwoth onu Yecu Kiricito.

6

Thöo ëka cer kï Kiricito

¹ Ngö na onu ebino kobo? Onu myero ëmëdërë më timö bal ëk kïca önya?

² Pathï nï kömanön! Onu na yam ëthöö kï kuboth bal; onu döki ëtwërö mëdërë më kwö i bal nïngö?

³ Onyo un ba ingeo nï onu kibëc n'onwongo ebatica onu i Kiricito Yecu onwongo ebatica onu i thöö mërë?

⁴ Pi manön, onwongo eiko onu kanya acël kï Kiricito i thöö mërë i batica na onu enwongo, ëk onu ebed calö ën. Kite na calö Kiricito onwongo ecero kï i kin jö n'öthöö kï tükö më dheo k'Apap mërë, ëk onu thon ebed kï kwö na nyen.

⁵ Ka onwongo onu ëribërë ködë i thöö mörö na cal kï thöö mërë, kömanön thon onu ebino ribërë ködë i cer mörö na cal kï cer n'ecero ën ködë.

⁶ Onu engeo nï kwö onu na cön onwongo eguro ökö i kor yath arïa kanya acël ködë ëk kwö më bal n'onwongo onu etye ködë öthöö ökö ëk onu kür döki ëmëdërë më bedo opii ka bal—

⁷ piën ngat mörö n'öthöö ökö ëgönyö dong ökö kï i bal.

⁸ Kite na calö onu ëthöö kanya acël kï Kiricito, onu thon eyee nï ebino kwö kanya acël ködë.

⁹ Onu engeo nï Kiricito ecero kï i kin jö n'öthöö, ën ba döki bino thöö; thöö ba döki tye kï löc mörö i kome.

¹⁰ Thöö na ën öthöö ködë, ën öthöö i bal wang acël na ba bino thöö döki; ëntö kwö na ën kwö ködë, ën kwö pi dheo k'Obanga.

¹¹ I yoo acël nön, un thon myero itham unu i komwu kenwu nï un dong ithöö unu ökö kï kuboth bal ëntö itye unu na kwö kï kuboth Obanga i Kiricito Yecu.

¹² Pï manön kür ïmïi unu bal ölöo kite na un ïkwö ködë ëka ömïiwu më lübö miti mërë na rac.

¹³ Kür ïmïi unu dul komwu obed më tïmö bal, na calö jami më tic më tio gin na rac, ëntö thwara ïmïi unu komwu both Obanga calö jö n'öya ökö kï ï thöo obino gïni ï kwö; ëka ïmïi unu dul komwu both Obanga na calö jami më tic më kite atïr.

¹⁴ Kür ïmïi unu bal ölöo kwöwu, piën un ba itye ï thë löc më cïk, ëntö ï thë löc më kïca k'Obanga.

Opii më kite atïr

¹⁵ Cë onu myero ëtïm ngö dong? Onu myero ëtïm bal piën onu ba etye ï thë cïk ëntö ï thë kïca k'Obanga? Pathï nï kömanön!

¹⁶ Un ba ingeo nï ka dong ïmïrë unu both ngat mörö na calö opii më winyo gin na ën kobo, cë ïtwërö unu bedo opii ka dhanö nön na un iwinyo köp mërë? Un ïtwërö bedo opii më bal na tero jö ï thöo, onyo ibedo unu opii më bedo kï winy ï kom Obanga na tero jö ï kite atïr.

¹⁷ Pwöc myero obed both Obanga piën onu onwongo ebedo opii më bal, ëntö kobedini un itye ka lübö koth pwony n'epwonyowu ködë nï ilüb unu kï cwinywu kïbëc.

¹⁸ Egönyöwu dong ökö kï ï opii më bal ëka idökö unu opii më kite atïr.

¹⁹ An atye ka twak ï kite ka dhanö, piën man köp na tæk na un ba ïtwërö nïang ië. Kite na calö un onwongo ïmïö dul komwu kïbëc më bedo opii më tïm carö, ömïö idökö unu ëtïm gin mökö na reco. Kobedini dong mïi unu dul komwu kïbëc obed opii më kite atïr, ëk idök unu jö na leng.

²⁰ İ karë na un ibedo opii më bal, un onwongo ba itye i thë löc më kite atir.

²¹ Ngö na un inwongo i karë nön ki i jami na kobedini miö lewic maköwu? Adwogi ka jami nön kibëc obedo thöo!

²² Entö kobedini, egönyöwu dong ökö ki i opii më bal ëka idökö unu opii both Obanga. Gin na un inwongo ënë ni idökö unu jö na leng, ëka adwogi mërë ënë kwö na ba thum.

²³ Piën öcara më bal ënë thöo, entö mïc k'Obanga më nono ënë kwö na ba thum i Kiricito Yecu Rwoth onu.

7

Apor na yaa ki i nyom

¹ Utmegona, un ba ingeo ni an atye ka twak ki jö na ngeo cik—ni cik tye ki twër i kom dhanö ka pod kwö këkën?

² Apor mërë, dhakö n'ënyömö, cik tweo i kom cwörë ka cwörë pod kwö, entö ka cwörë öthöo ökö, ën göny ökö ki i cik më nyom.

³ Enë ömïö ka cwörë pod tye na kwö, cë dhakö nön önyömërë k'ëcwö nökenë, ekobo ni ödönyö i elomi. Entö ka cwörë öthöo ökö, ën nwongo ögöny ökö ki i cik nön, cë ka ën önyömërë dök i k'ëcwö nökenë, nwongo ba ödönyö i elomi.

⁴ Kömanön thon utmegona, un thon ithöo unu ki kukur cik pi Kiricito na un iribërë i kome, ëk idök unu both ngat nökenë, na ënë ngat n'ecero ki i kin jö n'öthöo, ëk ënyak nyig onu both Obanga.

⁵ Piën i karë na onu pod etye i kite më kwö më anywöli, miti më kwö më anywöli na cik ökwërö

ökö onwongo tye ka tic i dul kom onu na papath me nyakö nyig me thöo.

⁶ Ëntö kobedini dong egönyö onu ökö ki i kom cik, pien onu dong ethöo ökö ki both gin na cön n'onwongo ömakö onu. Ömöö onu dong etye ka tic i yoo na nyen me Tipo Naleng, pathi döki i yoo na cön ca me lübö cik n'ecöo acöa.

Cik ëka bal

⁷ Wan ebino kobo ningö? Cik obedo bal? Pathi kömanön! Ëntö kono cik ope, onwongo bal thon ope. Ka Cik onwongo ba okobo ni, "Kür inir jami ka ngat nökenë," onwongo thon ba eniro jami ka jii.

⁸ Ëntö bal onwongo karë cë ödönyö i cik ëka öcakö kelo miti me niro gin na kibec i cwinya. Pien ka cik onwongo ope, bal thon onwongo bedo n'ope.

⁹ Yam onwongo an akwö abonge cik, ëntö i karë na cik obino, bal öcakö bedo na kwö ëka an athöo.

¹⁰ An anwongo ni cik nön kikome n'onwongo myero okel kwö enë döki okelo thöo.

¹¹ Pien bal onwongo karë me dönyö i cik cë öbwöla ëka dong oneka ökö.

¹² Pi manön, cik leng ëka gin n'ecikö thon leng, tye atir ëka bër.

¹³ Gin na bër enë döki okelo thöo i koma? Pe, bal enë okelo thöo nakun tio ki gin na bër ek ömii onen kanyalër ni bal enön. Kömanön, gin n'ecikö ömöö bal ödökö na rac rwök.

¹⁴ Wan engeo ni cik obedo jami me tipo; ëntö an abedo me kom n'ecadhö na calö opii both bal.

¹⁵ An ba aniang i gin na an atimö, pien gin na an amitö timö ba atimö, ëntö gin na an ba amitö timö enë an atimö.

¹⁶ Dong ka an atimö gin na an ba amitö timö, man nyutho ni an ayee ni cik bër.

¹⁷ Kite na tye ködë, pathi an kikoma ënë atimö, ëntö bal na bedo i koma ënë timö.

¹⁸ An angeo ni gin mörö na bër ope na bedo i koma, na ënë koma më anywöli. Piën an abedo ki miti më timö gin na bër, ëntö ba atwërö timö.

¹⁹ Piën an ba atimö gin na bër na an amitö timö, ëntö atimö gin na rac na an ba amitö timö.

²⁰ Cë ka an atimö gin na an ba amitö timö, manön nwongo dong pathi an ënë atimö, ëntö bal na tye i iya ënë timö.

²¹ An anwongo cik ni tye ka tic: Ka an amitö timö gin na bër, gin na rac ënë an atimö.

²² An amarö cik k'Obanga ki cwinya kibëc;

²³ ëntö doki an atye ka nënö cik nökenë tye ka tic i dul koma, nakun tye ka lwëny i cik më thamana ëka mia adökö opii ka cik më bal na tye ka tic i dul koma gin.

²⁴ An koma këc, nga ënë bino laröna ki i kom ni na thöo ökö?

²⁵ An apwöyö Obanga pi Yecu Kiricito Rwoth onu!

Pi manön, an kikoma i thamana abedo opii më cik k'Obanga, ëntö i kwöna më anywöli abedo opii më cik më bal.

8

Kwö më cwiny

¹ Pi manön, kobedini ba doki ebino ngölö köp më löö jö na tye i Kiricito Yecu,

² piën cîk ka Tipo Naleng na mïö onu kwö më rîbêrê kî Kiricito Yecu ögönya dong ökö kî i thê cîk më bal ëka thöö.

³ Gin na Cîk onwongo ba twërö timö, piën kwö onu më anywöli onwongo ölökerê ödökö na görü, Obanga ötimö kî oro Wode më bino i kit kom na cal kî më onu na bal obuo ökö, na calö gin më atyëra n'etyërö both Obanga pî bal. Kobedini ën dong öngölö köp ölöo bal na tye i kom onu n'enywölö onu ködê.

⁴ Ëk kite atîr na cîk mîtö ocobere i kom onu, onu jö n'ëlübö kite më kom n'enywölö onu ködê, ëntö ëlübö kite ka Tipo Naleng.

⁵ Jö na kwö i kite më kwö më anywöli oketho thamagi i kom gin na miti më kwö më anywöli mîtö; ëntö jö na kwö nakun lübö gîni kite ka Tipo Naleng, ketho thamagi i kom gin na Tipo Naleng mîtö.

⁶ Thama na lübö kite më kwö më anywöli kelo thöö, ëntö thama na lübö kite ka Tipo Naleng kelo kwö ëka kuc.

⁷ Piën kite më kwö më anywöli obedo langö both Obanga, piën ba winyo cîk k'Obanga ëka ba twërö winyo.

⁸ Jö na kwö nakun lübö kite më kwö më anywöli ba twërö gîni yomo cwiny Obanga.

⁹ Un ba itye i kite më kwö më anywöli, ëntö itye unu i cwiny, ka Tipo k'Obanga tye i iwu. Ka ngat mörö n'ope kî Tipo ka Kiricito, nwongo ba obedo më ka Kiricito.

¹⁰ Ëntö ka Kiricito tye iwu, komwu nwongo thöö pî bal, ëntö tipowu bino bedo na kwö piën ëkwanöwu dong nî kitewu atîr.

11 Ka Tipo ka ngat n'ocero Yecu kī i kin jö n'öthöo bedo iwu, en ngat n'ocero Kiricito kī i kin jö n'öthöo thon bino miö kwö i komwu na thöo pī Tipo mērē na bedo iwu.

12 Pī manön utmegona, onu etye kī banya—ëntö pathi mē kwö i kite mē kwö mē anywöli.

13 Piēn ka un ikwö nakun ilübö unu kite mē kwö mē anywöli, un ibino thöo ëntö ka pī Tipo Naleng un iwökö tic mē kwö mē anywöli ökö, cē ibino unu kwö

14 piēn jö kibēc na Tipo k'Obanga tölögī obedo gini ëthnō k'Obanga.

15 Onu ba egamö cwiny mē bedo opii ek edök cen i lworö, ëntö egamö Cwiny mē dökö ëthnō k'Obanga, enē ömïö onu ekok ni, “Aba, Apap.”

16 Tipo Naleng kikome ribērē kī cwiny onu nakun miö caden ni onu ebledo ëthnō k'Obanga.

17 Kite na onu ebledo ëthnō k'Obanga, onu ebino nwongo gum na en ökanö pī jögē ēka onu ebino nywakö kanya acēl kī Kiricito gin n'Obanga ökanö ninē. Ëntö ka onu myero ënywak dheo mērē, cē onu thon myero ënywak can mērē.

Dheo mē karē mē anyim

18 An athamö ni can mē karē ni ba ebino poro kī dheo n'ebino nyutho both onu.

19 Adyer gin n'ecweo kibēc tye ka kürö nyutho ëthnō k'Obanga kī miti na thwönē rwök.

20 Gin acwea kibēc onwongo ekethogī i thē twērö mē gin na thērē ope. Pathi pī mitigī kēn-gī ëntö pī miti k'Obanga na enē okethogī i thē twērö nön. Ëntö gen tye ni

²¹ ceng mörö ebino gönyö gin acwea ökö kî i opii më bedo gin na töp ëk onwong gîni kuc ëka dheo n'ebino miö both ëthîno k'Obanga.

²² Wan engeo nî jami kibëc n'ecweogi acwea tye gîni ka cür acûra k'arem calö arem më nywöl naka i karë ni.

²³ Pathî gîn këkën ëntö onu thon n'ëmiö Tipo Naleng na calö mïc më acël na nyutho gin n'ebino miö onu i karë më anyim, onu thon etye ka cür acûra kî i iï onu nakun ëkürö karë më lökö onu ëk ëdök ëthîno k'Obanga na ënë më kökö kom onu.

²⁴ Piën ën ölarö onu më bedo kî gen nön. Ëntö gen na kome nen nwongo ba obedo gen. Nga na geno gin na ën nönö?

²⁵ Ëntö ka onu etye kî gen më nönö gin na onu ba ënönö, cë onu ëkürö nönö nakun nwongo ëdiö cwiny onu.

²⁶ I yoo acël nön, Tipo Naleng könyö onu kanya onu ëgörü kî ië. Onu ba engeo lëga both Obanga kite na myero onu ëlëg ködë, ëntö Tipo Naleng kikome ënë bakö dhögë pî onu nakun nwongo cür alingaling kî i cwiny onu.

²⁷ Ngat na ngïö cwiny onu ngeo thama ka Tipo Naleng, piën Tipo Naleng bakö dhögë pî jö k'Obanga na leng nakun lübö gin n'Obanga mitö.

²⁸ Onu engeo nî Obanga timö gin na kibëc më kelo gin na bër both jö na marö ën, jö na ën ocwodogi kite na ën öyübö.

²⁹ Jö na ën onwongo ngeogi na ën omoko nî myero önywak gîni cal ka Wode, ëk Yecu obed athîn kaö më acël kî i kin utmeogo na pol.

³⁰ Jö na ən omoko thama mërë i komgî, ən thon ocwodogî; jö na ən ocwodogî, ən thon ökwanögî nî kitegî atîr; jö na ən ökwanögî nî kitegî atîr, ən thon ömiö dheo bothgî.

Mar k'Obanga na tye i Kiricito

³¹ Onu dong ebino kobo ngö i kom köp ni? Ka Obanga tye kukur onu, nga ənë bino bedo langö onu?

³² Ən ba öwëkö Wode kikome ëntö ömiö ən pî onu kibëc—ən ba bino miö onu jami kibëc kanya acël ködë?

³³ Nga na bino pido kî jö n'Obanga dong öyëro? Obanga ənë ökwanögî nî kitegî atîr.

³⁴ Nga ənön na twërö ngölö köp löönö onu? Ngat mörö ope. Kiricito Yecu ənë öthöö ëka ecero ən i kwö—ən obedo i nget cîng Obanga kucem ëka ən thon tye ka bakö dhögë pî onu.

³⁵ Nga na bino poko onu kî i mar ka Kiricito? Nënö can onyo arem, onyo ayela, onyo kec, onyo bedo kotula onyo gin mörö këkën na rac onyo pala abadë?

³⁶ Kite na calö ëcöö nî:
“Ebino nekowa kiceng jwî piri;

ebino kwanöwa calö rom më aneka.”

³⁷ Onu etye ka löönö jami nî kibëc pî ngat n'onwongo ömarö onu.

³⁸ An angeo adyer nî kadî thöö onyo kwö, kadî emalaika onyo tipo na reco, kadî gin na tye i karë nî onyo gin na mitö bino, kadî tükö mörö,

³⁹ kadî gin na tye malö, kadî gin na tye pîny, kadî gin mörö këkën kî i kin gin acwea kibëc, ba bino poko onu kî i kom mar k'Obanga na tye i Kiricito Yecu Rwoth onu.

9

Obanga öyөрö jö Icarael

¹ An atye ka twakö köp adyer i Kiricito—an ba atye ka twakö köp më twodo, thama më cwinya na nyutho bal thon obedo caden köda pï Tipo Naleng—

² an atye kï cwer cwiny rwök ëka arem na ba jik.

³ Pï mitina këna, onwongo athamö nï mitö ëlama ökö ëk ëkwanya ökö kï both Kiricito pï utmegona n'obedo gini rokna,

⁴ na gin ënë jö Icarael. Jö n'Obanga ölökögï ödökö ëthinö mërë, ömïögï dheo ëka cïkërë mërë kibëc. Ömïögï Cïk ëka kite na myero ëwör ën ködë ëka cïkërë mërë.

⁵ Kwere onu kibëc yam obedo mëgï, ëka Meciya thon ënywölö i kin-gï i kite ka dhanö. Onu myero ëpwö Obanga na löö jami kibëc naka naka! Amen.

⁶ Kür itham unu nï köp k'Obanga ba ötimö gin mörö, piën jö n'ënywölögï i kin jö Icarael onwongo ba obedo gini jö k'Obanga adyer,

⁷ ëka thon gin kibëc ba obedo ëthinö k'Abraam adyer piën onwongo ëcöö nï, “Ëthinö ka Icaka ënë ebino cwodo nï ëkwaëwu”

⁸ Man nyutho nï pathi ëthinö n'ënywölögï i kite ka dhanö ënë ebino cwodogï nï ëthinö k'Obanga, ëntö ëthinö n'ënywölögï pï cïkërë k'Obanga ënë ebino cwodogï nï ëkwaë k'Abraam adyer.

⁹ Man ënë gin na cïkërë okobo nï, “An abino dwogo i koth karë ni nwongo dong Cara önywölö wode.”

¹⁰ Pathĩ manön kēkēn, ěntö ěthĩnō ka Rebeka onwongo tye gĩnĩ k'apapgĩ acēl, na ěnē kwarō onu Icaka.

¹¹ Kadĩ ĩ karē na bara ěnywölōgĩ ěka na bara ōtīmō gĩnĩ gin mōrō na bēr onyo na rac—ěk ōmĩi yūb k'Obanga mē yēr ōmēdērē:

¹² pathĩ pĩ tic ěntō pĩ cwodo mērē. Ekobo both Rebeka nĩ, “Athĩn na dit bino tic pĩ athĩn na tĩdĩ.”

¹³ Kite na calō ěcōō nĩ, “An amarō Jakob, ěntō ba amarō Ecau.”

¹⁴ Cē ngō na onu ebino kobo? Onu ebino kobo nĩ Obanga ba ngölō kōp atĩr ěka kakarē? Pathĩ nĩ kōmanōn!

¹⁵ Pĩen ěn okobo both Muca nĩ,
 “An abino tīmō kĩca both dhanō na an atīmō kĩca nĩnē,
 ěka an abino nyutho bērna both dhanō na an abino nyutho bērna nĩnē.”

¹⁶ Manön ba cung ĩ kom gin na dhanō mītō onyo ĩ kom tic mērē na ěn oyelere kōdē ěntō cung ĩ kom kĩca k'Obanga.

¹⁷ Pĩen Cōc na Leng kobo nĩ Obanga okobo both Parao nĩ: “An akethi mē bedo rwoth pĩ kōp nĩ, ěk ōmĩi anyuth tēkōna ĩ komi ěk nyĩnga ětīt pĩrē ĩ wi lobo kibēc.”

¹⁸ Pĩ manön, Obanga tīmō kĩca both dhanō na ěn mītō tīmō nĩnē kĩca, ěka lōkō cwiny dhanō na ěn mītō mē bedo na nwang.

¹⁹ Ngat mōrō twērō penyo nĩ, “Pĩngō Obanga pod kobo nĩ onu ebodo ěbal? Nga na twērō gēngō miti mērē?”

20 Ëntö in dhanö adhana, ibedo nga na in igamö dhö Obanga? Gin n'ecweo acwea twërö penyo ngat n'ocweo ën nï, “Pïngö icwea nï kōman”?

21 Acwe agulu ope kï twërö i kom lobo më cweno agulu acël na pïrë tēk ëka nōkēnē na pïrë ba tēk nakun tio kï i kom lobo agulu acël nōn?

22 I yoo acël nōn, kadï bed nï Obanga tye kï twër më nyutho akēmō ëka tēkō mērē, ën obedo ngat na diö cwinye i kom jö n'akēmō mērē podho i komgï—jö n'ëyübögï më apwoda.

23 Ën ötīmō koman ëk ömïi lönyö më dheo mērē ongere both jö na ën ötīmō kïca nïgï, jö n'onwongo ën öyübö cōn pï dheo mērē—

24 naka thon onu, jö na ën ocwodo, pathï kï i kin Eyuda kēkēn ëntö thon kï i kin Erok.

25 Kite na calö ën okobo ködē i buk ka Kocea nï,
 “An abino cwodo jö n'onwongo ba obedo gïnï jöga
 nï, ‘Jöga,’
 ëka dhakö n'onwongo an ba amarö nï, ‘Ngat na
 an amarö,’ ”

26 ëka,
 “Bino tīmērē i kabedo n'onwongo ekobo nïgï nï,
 ‘Un ba ibedo jöga,’

ebino cwodogï nï,
 ‘ëthïnö k'Obanga na kwö.’ ”

27 Icaya oredo kï dwōn na malö nï,
 “Kadï bed wel jö Icarael bed na calö kwo më dhö
 nam,
 jö n'odong kï i kin-gï ënē Obanga bino larö.

28 Pïën Rwoth bino ngölö-köp mērē i kom lobo ëka
 bino tyeko ökö pïöpïö.”

²⁹ Icaya thon okobo nĩ:
 “Ka onwongo Rwoth Won Twër
 ba öwëkö ëkwaë onu mökö,
 onu onwongo ebeto calö Codom,
 ëka onu onwongo ebeto calö Gomora.”

Jö Icarael ëka köp më Emuth na Bër

³⁰ Cë ngö na onu ebino kobo? Onu ebino kobo nĩ
 Erok na ba oyelere gĩnĩ më dökö jö na kitegĩ atĩr,
 ebino kwanögĩ nĩ kitegĩ atĩr, kite atĩr n'onwongo
 gĩnĩ pĩ yee;

³¹ ëntö jö Icarael n'ötëmö gĩnĩ kĩ tøk më cobo cĩk
 ëk ebeto gĩnĩ jö na kitegĩ atĩr, ba ocobo gĩnĩ cĩk nön.

³² Pĩngö? Pĩen gĩn ba obeto rangö i yoo më yee
 ëntö obeto gĩnĩ rangö calö gĩn na cung i kom tic.
 Otwomere gĩnĩ kĩ kidi na miö jĩ twomere.

³³ Kite na calö ëcöö nĩ:
 “Nën, an aketho kidi i Cion na miö jĩ twomere
 ëka lëla na miögĩ podho,
 ëka ngat na bino ketho yee mërë i kome ba ebino
 miö ën lewic.”

10

¹ Utmegona, gĩn na an amitö kĩ i cwinya kibëc
 ëka alëgö Obanga pĩrë ënë nĩ jö Icarael myero ölarë
 gĩnĩ.

² An amiö caden i komgĩ nakun angeo nĩ gĩn
 omoko na tøk i kom Obanga, ëntö kadĩ bed omoko
 gĩnĩ, ba ocung gĩnĩ na tøk i ngec kikome.

³ Gĩn onwongo ba ngeo kite n'Obanga kwanö kĩ
 dhanö nĩ kite atĩr, ëntö obeto gĩnĩ rangö kitegĩ kën-
 gĩ më kwanö dhanö nĩ kite atĩr. Gĩn ba ömire i kite
 atĩr n'Obanga miö.

⁴ Cîk dong ojik ökö i Kiricito, êk ömü jö kibêc na yee êkwan-gî nî kitegî atîr.

⁵ Muca öcöo na lübêrê kî kite atîr na yaa kî i kom Cîk nî, “Dhanö na bino gwökö jami ni bino kwö pîrgî.”

⁶ Êntö kite atîr n'enwongo pî yee kobo nî: “Kür ikob kî i cwinyi nî, ‘Nga na bino idhö malö i polo?’” (manön ênê, më kelo Kiricito yo pîny)

⁷ “onyo ‘Nga na bino dönyö yo pîny i thê bur na thuth?’ ” (manön ênê, më kelo Kiricito malö kî i kin jö n'öthöo).

⁸ Êntö köp ni kobo nîngö? “Köp ni tye na cwök bothi; tye i dhogi êka i cwinyi,” manön ênê, köp i kom yee na wan êtîto pîrê:

⁹ Ka in ituco kî dhogi nî Yecu ênê Rwoth nakun iyee kî i cwinyi nî Obanga ocero ên ökö kî i kin jö n'öthöo, cê ibino lari.

¹⁰ Piên dhanö yee kî i cwinye ênê müö êkwanö ên nî kite mërê atîr, êka tuco thon kî dhögê cê müö Obanga larö ên.

¹¹ Kite na Cöc na Leng kobo nî, “Ngat mörö na bino ketho yee mërê i kome ba ebino müö ên lewic.”

¹² Apokapoka mörö ope i kin Eyuda êka Erok—gîn kibêc tye kî Rwoth acêl nön na poko lönyö më gum both jö kibêc na cwodo nyîng Rwoth,

¹³ piên, “Jö kibêc na bino cwodo nyîng Rwoth bino larê.”

¹⁴ Gîn twërö cwodo nyîng ngat na gîn ba oyee i kome nîngö? Gîn twërö yee nîngö ka ba owinyo gîni

köp n'ëtütö i kome? Gïn twërö winyo köp i kome nïngö ka ngat mörö ba ötütö nïgi?

¹⁵ Gïn twërö titö köp nïngö ka ba eorogĩ? Kite n'ëcöö ködë nĩ, “Tyën jö na kelo köp mē emuth na bër bino bedo mē gum nïngö!”

¹⁶ Ëntö pathĩ jö Icarael kibëc ënë oyee köp mē Emuth na Bër, piën Icaya okobo nĩ, “Rwoth, nga n'oye köp na wan ëtütö?”

¹⁷ Adyer, yee bino pĩ winyo köp n'ëtütö, ëka köp n'ewinyo yaa kĩ i köp n'ëtütö i kom Kiricito.

¹⁸ Ëntö an amütö penyo: Gïn onwongo ba owinyo? Adyer owinyo gĩnĩ:

“Dwön-gĩ owinyere i wi lobo kibëc,
köp na gïn twakö owinyere naka i ajiki lobo.”

¹⁹ An apenyo dökĩ: Jö Icarael onwongo ba öniang gĩnĩ? Mē acël, Muca okobo nĩ,

“An abino miö nyeko maköwu i kom jö na ba obedo
rok kikokome;
an abino miö akëmö maköwu i kom rok na ba
niang.”

²⁰ Icaya dökĩ okobo kĩ tēk cwiny nĩ,

“Jö n'onwonga gĩnĩ ënë jö n'onwongo ba ranga gĩnĩ;
an anyuthara both jö n'onwongo ba penya
gĩnĩ.”

²¹ Ëntö i kom jö Icarael ën okobo nĩ,

“Kiceng kibëc an atingo cinga
mē jölö jö na ba winyo dhöga, ëka jö na pyem
gĩnĩ köda.”

11

Kica k'Obanga i kom jö Icarael

¹ An dong apenyo: Obanga obino ökwörö jögë? Ba ökwörö! An kikoma abedo dhanö më Icarael, akwar Abraam, n'öya ki i kaka ka Benjamin.

² Obanga ba ökwörö jögë, na ën ongeogë cön. Un ingeo gin na Cöc na Leng kobo i kom Eliya—kite na ën ökwaö Obanga ëk opwod jö Icarael:

³ “Rwoth, oneko gini edwarpinyi ëka öredhö gini keno tyëni gini ökö; an këna ënë adong, ëka mitö gini nekona!”

⁴ Cë Obanga ögamö ninë ningö? Ën ögamö ni, “An agwökö jö na mëga elip abirö n'odong na ba orumo cöng-gi piny më wörö Baal.”

⁵ I kit yoo acël nön, tye jö mökö n'odong i karë ni n'Obanga öyërogë pi kica mërë.

⁶ Ëka ka pi kica, cë ba dökü bedo pi tic; ka onwongo ba obedo pi kica, cë kica onwongo ba dökü mëdërë më bedo kica.

⁷ Cë ngö dökü? Jö Icarael ba onwongo gini gin na gin obedo rangö, ëntö jö n'ëyëro këkën ënë onwongo. Jö nököcë cwinyi ödökö na nwang,

⁸ kite na calö ecöö ködë ni:
 “Obanga ömiögë cwiny n'odhil,
 ömiö wang-gi ba neno,
 ëka ithgi ëk kür owiny gini köp,
 naka tin.”

⁹ Daudi okobo ni,
 “Mii mëjagi më cem obed owico ëka pawaka na makögi,

ëk obed gin na müögi twomere më cülö wang balgi.

¹⁰ Müi wang-gi öthöö ökö ëk kür önën gini piny, ëka imüi wang pyërgi ogom ökö na twal.”

Larë obino both Erok

¹¹ An doki apenyo: Jö Icarael otwomere ëk opodh gini piny na ba twëro yaa gini malö? Pathi kömanön! Entö pi balgi ënë ömüi larë obino naka both Erok ëk ömüi nyeko ömak jö Icarael.

¹² Ka balgi dong okelo gum both lobo ëka thon gin na gin orwenyo kelo gum both Erok, bër mëre dong bino bedo na röm kwene ka gin odwogo kibëc ökö!

¹³ An atye ka twak kodwu un Erok. Dong kite na calö an abedo akwëna both Erok, an abino wakara pi ticna.

¹⁴ An atye ki gen ni abino müi nyeko makö jö më rokna ëk ömüi alar jö mökö ki i kin-gi.

¹⁵ I karë n'ëkwëro jö Icarael ökö, Obanga ödwökö lobo kibëc yo bothe më ribëre ködë. Bino bedo ningö ka ëgamögi? Bino bedo na calö kwö n'öya ki i kin jö n'öthöö.

¹⁶ Ka mökö na nönök n'ëtyëro both Obanga calö wi cem ëmüi obedo na leng, cë mökö kibëc nwongo bedo na leng. Ka orii yath leng, cë jangë kibëc thon bedo na leng.

¹⁷ Entö ka jangë mökö ëtürö ökö ki i kom yath jeituni na bër, ëka ëtürö jang jeituni mörö më thim cë ëcömö i kom yath jeituni na bër ca, cë dong cakö nywakö pig yath na bër më jeituni ca. Un Erok ical unu ki jang yath jeituni n'ëjakö ki i thim.

18 Kür iwakiri i kom jang yath nökenë gini ca. Ka in iwakiri, po ni in ba itingo orii yath malö, entö orii yath enë otingi malö.

19 In ibino kobo ni, “Jang yath gini onwongo etürö ökö ek ömii ecöma i kom yath.”

20 Adyer, etürögi ökö piën gin ba oyee i kom Obanga, in pod icung piën yeeni tye. Kür ibed k'awaka entö bed ki lworö.

21 Ka Obanga ba öwëkö jang yath kikome, cë in thon ba ebino wëköni piën in ba iyee.

22 Nën kica k'Obanga ëka gero mërë: ën ger i kom jö na podho, entö nyutho kica mërë bothi, ka imediri nakun icung i kica mërë. Ka pe, cë in thon ebino tongoni ökö.

23 Ka Eyuda obedo gini ki yee dökü, cë ebino dwökögi cen i kom yath, piën Obanga tye ki twërö më dwökögi kunön dökü.

24 Piën ka kömanön un ibedo Erok ëka iröm unu ki yath jeituni më thim n'etongo ökö cë ecömö i kom yath jeituni na bër ca, na nwongo ba otuu ki kom jeituni n'ëpidhö apidha. Bino bedo na yot both Obanga më cömö jang yath jeituni nökenë nön i kom yath n'etürö ën ki ië.

Jö Icarael kibëc bino larë

25 Utmegona, tye müng mörö na an amitö ni inge unu, ek ömii kür itham unu kenwu ni iryëk unu: Jö Icarael cwinygi bino bedo na nwang pi karë mörö na nönök naka ka wel Erok më bino both Obanga örömö.

26 Kinge, Obanga bino larö jö Icarael kibëc kite n'ecöö ni:

“Alar bino bino nakun yaa ki i Cion;

ën bino kwanyö tım na reco ökö kī both ëkwaë
ka Jakob.

27 Man ënë cīkērēna na an aketho ködgī
ī karē na an abino kwanyö balgī ökö.”

28 Kite na gīn ökwērö köp mē Emuth na bër,
Eyuda dong obedo gīnī lang k'Obanga pīrwu un
Erok. Ëntö pī yēr k'Obanga, gīn dong ödökö jö
n'Obanga marögī pī kweregī.

29 Pīën Obanga ba twērö lökö thama mērē ī kom
ngat na ën öyērö ëka na mīö gum.

30 Na calö un Erok, un ba īwörö unu Obanga ī
karē n'opoth ca; ëntö kobedini un dong inwongo
kīca k'Obanga pīën Eyuda ba obedo gīnī kī winy ī
kom Obanga.

31 İ yoo acēl nōn, pī kīca na un inwongo, Eyuda
kobedini ba dökī winyo gīnī Obanga, ëk gīn thon
onwong kīca na calö adwogi mē kīca k'Obanga
bothgī.

32 Pīën Obanga oketho jö kībēc ī buc mē kwērö
bedo kī winy ī kome ëk enyuth kīca mērē bothgī
kībēc.

Pak both Obanga

33 Lōnyö k'Obanga thwōnē rwök! Ryëkö mērē ëka
ngec mērē thuth rwök!

Köp na ën ngölö, nīang ī körē tēk,
ëka nīang ī kite na ën tīo ködē tēk!

34 “Nga n'ongeo thama ka Rwoth?
Onyo nga n'obedo amīi thama mērē?”

35 “Nga na yam ömīö Obanga gīn mörö,
n'Obanga myero öcül ën?”

³⁶ Piën jami kibëc ënë ocweo, ëka jami kibëc obedo na tye pîrë ëka obedo mëgë.

Dheo obed both Obanga naka naka! Amen.

12

Kwö na nyen i Kiricito

¹ Pî manön, utmegona abakö dhöga bothwu pî kîca k'Obanga nî ïmîrë unu kenwu na calö tyër na kwö n'ëtyërö both Obanga, gin na leng na yomo cwiny Obanga—na ënë wörö më cwinywu.

² Kür ïlüb unu thama më lobo ni, ëntö mîi unu Obanga ölok thamawu ödök na nyen, ëk ömîi ïniang unu i gin n'Obanga mîto—gin na bër, na yomo cwinye, na bal mörö ope ië.

³ Pî mîc më kîca k'Obanga n'ëmîö botha, an akobo bothwu kibëc nî: Dhanö acêlacêl kür myero ötham pî dit mërë na löö karë, ëntö obed gîni jö na gwökërë kën-gî kî thama na tye atîr, nakun ngat acêlacêl lübö yee n'Obanga dong opimo cë ömîö bothe.

⁴ Onu etye kî dul kom na pol i kom acêl, dul kom ni thon ba tio gîni tic acêl kékën.

⁵ Kömanön thon, kadî bed onu thon etye na pol, onu ebedo kom acêl i Kiricito, na dhanö acêlacêl bedo calö dul kom awodhe.

⁶ Onu etye kî mîc na papath na lübö gum n'Obanga ömîö both onu. Ka cë ëmîö both ngat mörö mîc më titö köp k'Obanga, myero ën ötî kite na calö yee mërë tye ködë.

⁷ Ka cë ëmîö mîc më tic pî jîi, myero ën oti tic bothgî. Ngat n'obedo apwony myero opwony dhanö.

⁸ Ngat na cükö cwiny jii myero öcük cwinygi, ngat na poko jami mërë, myero opok ki cwinye kibëc, ngat na tëlö jö myero ötël jö ki mör kom, ngat na könyö écan, myero ökönygi ki yom cwiny.

Mar

⁹ Mii unu mar na un itye ködë obed mar më adyer. Kwër unu gin na rac; mok unu na tæk i kom gin na bër.

¹⁰ Marë unu kenwu ki cwinywu kibëc na calö ut-mego, nakun ngat acëlacël mïö wörö both awodhe.

¹¹ Komwu obed na mör abonge wac kom, bed unu na lyeth naka i cwinywu, nakun itio unu both Rwoth na calö etic mërë.

¹² Cwinywu obed na yom pi gin na un igeno, dii unu cwinywu i can, ëka imirë unu kenwu i lëgö Obanga ki cwinywu kibëc.

¹³ Pok unu jamiwu both jö k'Obanga na leng n'ope gini ki gin mörö, keth unu cwinywu thon më gwökö wele.

¹⁴ Lëg unu gum i kom jö na yelowu, lam unu gum i komgi, ëntö kür icën-gi acëna.

¹⁵ Bed unu ki yom cwiny kanya acël ki jö na tye ki yom cwiny; kum unu kanya acël ki jö na kumo.

¹⁶ Bed unu ki niang n'atir i kinwu kenwu, kür ibed unu k'awaka, ëntö ribërë unu ki jö na tye i rwöm na piny. Kür i kethere kenwu ni iryëk unu.

¹⁷ Kür icül unu gin na rac ki gin na rac i kom dhanö mörö, ëntö tëm unu më timö gin na kibëc na dhanö thamö ni bër.

¹⁸ Ka cë twërë, na lübërë ki kubothwu, myero ibed unu ki kuc ki jö kibëc.

¹⁹ Nyikoneina më amara, kür icül unu kwor, ëntö mii unu karë n'akëmö k'Obanga, piën ëcöö ni,

“Obedo ticna më cülö kwor; an abino cülö,” man Rwoth ënë okobo.

²⁰ Ëntö naka thon:

“Ka kec oneko langöni, mii ocem;

ka öriö pii oneko ën, mii ën pii omodhi.

Ka itimö ni kömanön, ibino miögï bedo ki lewic i wigi.”

²¹ Kür imii unu gin na rac ölööwu, ëntö un ënë myero ilöö gin na rac ki timö gin na bër.

13

Wörö ëlök

¹ Dhanö acëlacël myero öwör ëlök na löö ën, piën ba tye alök mörö na ba öya ki both Obanga, ëlök na tye ginï Obanga ënë okethogï.

² Pi manön ngat na pyem k'ëlök nwongo pyem ki ngat n'Obanga öyөрö, ebino ngölö köp i kom jö na pyem k'ëlök.

³ Piën jö na tio gin na bër ba bedo ginï ki lworo mörö i kom ëlök, ëntö jö na tio gin na rac ënë bedo ginï ki lworo. In imitö ni kür ibed ki lworo i kom dhanö na tye ka löc? Tim gin na bër, cë alök bino pwöyöni,

⁴ piën ën obedo atic k'Obanga na tio tic mërë pi könyöni. Ëntö ka in itimö gin na rac, cë myero ibed ki lworo i kome, piën twөрö më pwodo dhanö ëmiö ën ökö. Ën obedo atic k'Obanga na kelo pwod k'Obanga i kom jö na timö gin na rac.

⁵ Pi manön, ënë ömiö ni myero onu ewör ëlök, pathi pi lworo pwod k'Obanga këkën, ëntö më miö thama më cwinywu na nyutho bal ëk obed na leng.

⁶ Man thon enë tyën köp n'ömïö icülö unu ocoro, piën elöc gin obedo etic k'Obanga, na tio gini ticgi.

⁷ Cül unu gin na myero both ngat acêlacêl: Cül unu ocoro both wegi ocoro ëka ajwok both wegi ajwok, lwor unu jö na myero më alwora, wör unu jö na myero më awöra.

Mar enë gin na cobo cïk

⁸ Kür ibed unu ki banya ka ngat mörö i komwu. Entö bed unu ki banya më marö awodhi i kinwu kenwu, piën jö na marö ewodhgi nwongo dong ocobo gini Cïk.

⁹ Piën Cïk kobo ni, “Kür idöny i elomi, kür ineki, kür ikwal, kür inir jami ka ngat nökenë,” ëka ki kwa cïk mökö nökenë thon önöthërë gini kanya acêl ki köp ni, “Mar awodhi na calö imarö komi keni.”

¹⁰ Ngat na marö dhanö ba timö gin na rac both dhanö awodhe, pi manön mar enë gin na cobo cïk.

¹¹ Myero itii unu man, nakun ingeo unu karë na un itye unu ië, ni karë dong örömö na myero icoo unu ökö ki i wang ninö. Piën larë onu dong onyingo na cwök rwök, löö karë na onu onwongo pod etye ki yee i kom Rwoth.

¹² Kiwor dong cwök thum, piny dong mitö ruu. Eru dong ebol tic më piny na cöl ökö, ëka eruk jami lwëny më kiceng.

¹³ Myero onu elüb kite na myero më kiceng, abonge woro ëka mërö, abonge tim më ölyang ki tim mökö më tarwang, abonge dhaa ki nyeko.

¹⁴ Ruk unu Rwoth Yecu Kiricito calö iruko unu böngü, ëka thon kür itham unu kite më kwöwu më anywöli ëka më cobo miti mërë.

14

Kür İngöl köp i kom ngat mörö

¹ Jöl unu jö na yeegi görü, ëka kür ipyem ködgi i kom thama mökö na gin thamö.

² Dhanö twërö bedo ki yee më camö gin mörö këkën, ëntö ngat na yee mërë görü camö ngwedo këkën.

³ Dhanö na camö gin na kibëc myero kür öcaa ngat na ba camö, ëka dhanö na ba camö gin na kibëc kür öngöl köp i kom ngat na camö gin na kibëc, piën Obanga dong öjölö ën.

⁴ In inga më ngölö köp i kom atic ka ngat nökökënë? Manön köp ka ngat na löö ën më ngölö köp i kome, ka cung onyo ka podho. Ëntö ën bino cung, piën Rwoth tye ki twërö më miö ën cung.

⁵ Dhanö acël thamö pi nönö acël na löö nönö nökökënë, nakun nwongo dhanö nökökënë thamö pi nönö kibëc ni röm. Dhanö acëlacël myero omok thama mërë pîrë këne.

⁶ Dhanö na thamö pi nönö mörö ni pîrë tək, thamö pi Rwoth. Ngat na camö gin mörö këkën camö pi Rwoth, piën miö pwöc both Obanga, ëka dhanö na kwërö cem mökö thon kwërö pi Rwoth, ëka pwöyö Obanga.

⁷ Piën dhanö mörö ope ki i kin onu na kwö pîrë këne, ëka thon dhanö mörö ope na thöo pîrë këne.

⁸ Ka onu ëkwö, onu ëkwö pi Rwoth, ëka ka onu ëthöo, onu ëthöo pi Rwoth. Cë kadî onu ëkwö, onyo ëthöo, onu ebedo jö ka Rwoth.

⁹ Pi tyën köp ni, Kiricito öthöo ëka dökî obedo na kwö ëk ën obed Rwoth ka jö n'öthöo ëka ki jö na kwö.

¹⁰ Pïngö in ñngölö köp i kom omeru? Onyo in, pïngö icaö omeru? Onu kibëc ebino cung i nyim then ker k'Obanga ëk öngöl köp ni onu.

¹¹ Pïen ëcöo ni:
“Rwoth okobo ni, ‘Na calö an atye na kwö,’
‘jö kibëc bino rumo cöng-gi i nyima;
ëka jö kibëc bino pakö Obanga.’ ”

¹² Cë dong, ngat acëlacël i kin onu bino dök i köp na tye i kome pïrë kënë both Obanga.

¹³ Pï manön, onu myero kür ëngöl köp i kom ewodh onu, ëntö gin na myero onu ëjuk ökö ënë më tio gin mörö na bino miö ömïn onu twomo tyënë onyo podho i bal.

¹⁴ An angeo ëka aniang na bër i Rwoth Yecu, ba tye gin mörö n'obedo më kwer pïrë kënë, ëntö bedo më kwer both ngat na thamö ni obedo më kwer.

¹⁵ Ka cë imiö utmegoni bedo ki cwer cwiny pi gin na in icamö, nwongo dong ba itye ka lübö yoo më mar. Kür iwëk gin na in icamö öbal kwö ka dhanö na Kiricito öthöo pïrë.

¹⁶ Kür imiü unu dhanö obed ka twak i kom gin mörö na bër ki kubothwu ni obedo gin na rac.

¹⁷ Pïen ker k'Obanga ba obedo më cem ki math, ëntö obedo më kite atir, kuc, ëka yom cwiny na Tipo Naleng miö.

¹⁸ Dhanö na tio tic ka Kiricito ni kömanön ënë yomo cwiny Obanga ëka jii pwöyö.

¹⁹ Eru dong ebed ka thamö pi gin na kelo kuc, ëka ki gin na jingö yee onu i kin onu.

²⁰ Kür ibal tic k'Obanga pi köp më cem këkën. Cem kibëc leng, ëntö bedo na rac ka dhanö mörö camö gin na miö awodhe podho i bal.

²¹ Bedo na bër rwök ka ba ïcamö ringo, onyo kadï më madhö köngö, onyo tio gin mörö na bino mïö omeru podho.

²² Yee na in itye ködë myero ibed ködë ï kin in k'Obanga kékën. Tye kï gum dhanö na ba ngölö köp ï kome kënë ï kom gin na ën pwöyö.

²³ Ëntö dhanö na tye k'akalakala ï cwinye, köp löö ën ka cë öcamö, piën gin na ën camö ba öya kï ï yee; ëka gin na kibëc na ba öya kï ï yee obedo bal.

15

¹ Onu jö na tæk myero ëköny jö na görü ï kom gin na löögï, ëntö kür onu ëtham më yomo cwinye onu kékën.

² Ngat acëlacël ï kin onu myero oyom cwinye awodhe, më könyö ën, ëk ödöng ï yee mërë.

³ Piën Kiricito ba oyomo cwinye kënë, ëntö obedo kï kite na calö ëcöö nï, “Ayeny ka jö n'obedo ka yanyöni opodho ï koma.”

⁴ Gin na kibëc n'ëcöö ï karë na cön ca onwongo ëcöö më pwonyo onu, ëk onu ebed kï gen më dangö can ëka cükö cwinye na yaa kï ï Cöc na Leng.

⁵ Dangö can kï cükö cwinye yaa kï both Obanga, myero ën ömïiwu ibed unu kï niang na bër ï kinwu kekenwu, nakun ilübö unu kite ka Kiricito Yecu,

⁶ ëk iribërë unu ka pakö Obanga Apap ka Rwoth onu Yecu Kiricito kï dwön acël.

⁷ Pi manön, jöl unu ngat acëlacël, kite na calö Kiricito dong öjölöwu ködë, pi dheo k'Obanga.

⁸ An akobo bothwu nï Kiricito ölökerë ödökö atic na könyö Eyuda, pi nyutho nï Obanga twakö köp

adyer, nakun thon cobo gin n'Obanga öcükärë ië both kweregï,

⁹ ëk Erok obed gïni ka pakö Obanga pï kïca mërë, kite n'ëcöö ködë nï:

“Pï manön an abino paköni i kin Erok;
an abino wero wer më pakö nyingi.”

¹⁰ Okobo dökï nï,

“Un Erok, bed unu kï yom cwiny kanya acël kï jögë.”

¹¹ Ëka dökï nï,

“Pak unu Rwoth, un Erok kïbëc,
ëka un jö më lobo kïbëc wer unu wer më pakö ën.”

¹² Ëka dökï Icaya okobo nï,

“Akwar Jece bino bino,
ën ngat na bino më löönö Erok,
Erok bino ketho gen-gï i kome.”

¹³ Obanga na müö jö kïbëc bedo kï gen, myero ömïi yom cwiny kïbëc kï kuc opong i iwu pï yeewu i kome, ëk genwu obed ka mëdërë amëda pï tükö më Tipo Naleng.

Paulo atic both Erok

¹⁴ Utmegona, an kikoma angeo atir nï un ibedo jö na bëcö rwök, itye unu kï ngec n'örömö, ëka itwërö unu pwoyere kenwu.

¹⁵ Ëntö an dong atyeko cöö bothwu köp mökö kï tük cwiny na dit, kobedini an amütö po wïwu ië. An atimö kömanön pï mïc n'Obanga ömïa,

¹⁶ më bedo atic ka Kiricito Yecu both Erok. An atye ka tic calö alamdhök k'Obanga nakun atitö

köp më Emuth na Bër n'öya kî both Obanga, ëk ömîi Erok obed gîni calö tyër n'Obanga pwöyö, na Tipo Naleng ölönyö ökö ödökö na leng.

¹⁷ Pî manön, an atye kî tyën köp na miö awakara i Kiricito Yecu, pî ticna na an atye ka tio pî Obanga.

¹⁸ An ba abino twakö köp mörö nökenë, na path kî gin na Kiricito otio pî kelo Erok më bedo kî winy i kom Obanga, nakun tio kanya acël köda i köp ëka i tic—

¹⁹ kî tükö n'onen i kom anyuth kî tango mökö, pî tükö ka Tipo Naleng. Man ömîö an atyeko titö köp më Emuth na Bër i kom Kiricito, cakërë kî i Jerucalem më thuno ködë naka i Illiriko.

²⁰ An onwongo aketho cwinya më titö köp më Emuth na Bër kanya yam dhanö bara owinyo gîni nyîng Kiricito, ëk ömîi kür agër i acaki thë öt na yam dong ngat nökenë öcakö gërö mëgë ië,

²¹ ëntö ëk obed kite na calö ëcöö nî,
 “Jö n'onwongo bara ekobo bothgî köp i kome bino gîni nënö ën,
 ëka jö na bara owinyo gîni pîrë bino gîni niang i kome.”

²² Man ënë gin n'obedo ka jüköna tyën na pol më bino bothwu.

Yüb ka Paulo më cîdhö lîmö jö Roma

²³ Ëntö kobedini dong an ba atye kî kabedo mörö më tic i lobo ni gîni, ëka kite na an abedo parö pî mwaka na pol më bino yo bothwu.

²⁴ An ageno nî an abino nënöwu ka awok kî kunön na nwongo apoth më cîdhö yo Cipein. An ageno thon nî ibino unu kënyöna i wothna

më cïdhö yo kunön, kinge na dong atyeko bedo bothwu na bër pï karë mörö na nönök.

²⁵ Ëntö kobedini an pod atye ka cïdhö yo Jerucalem më tero jami më köny both jö k'Obanga na leng na tye kunön.

²⁶ Pïën jö k'Obanga na tye gïni i Macedonia ëka Akaya omoko gïni dong thamagi më jwoko lim më könyö ëcan na tye gïni i kin jö k'Obanga na leng na tye i Jerucalem.

²⁷ Gïn obedo ki yom cwiny më timö ni kömanön, ëntö gïn thon tye ki banya both jö më Jerucalem, pïën ka Erok nywakö gïni gamö mic më cwiny kanya acël k'Eyuda, myero gïn thon ököny Eyuda ki jami mökö më kom.

²⁸ Ka manön othum dong ökö, nakun nwongo atyeko miö bothgi gin n'ejwoko pïrgi, cë dong an abino wok ki bothwu ëka apoth acïdhö yo Cipein.

²⁹ An angeo ni ka dong athuno bothwu nwongo abino ki gum na dit n'öya ki both Kiricito.

³⁰ An abakö dhöga bothwu utmegona, i nyïng Rwoth onu Yecu Kiricito ëka pi mar ka Tipo Naleng, më ribëre köda i lëga both Obanga pïra,

³¹ lëg unu ëk abwöth ökö ki both jö na ba oyeo gïni Kiricito na tye gïni i Yudea, ëka ëk ömii jö k'Obanga na leng na tye gïni i Jerucalem öpwö gïni tic na an acïdhö më timö yo kunön.

³² Pï manön ka Obanga oye ëk an abin bothwu ki yom cwiny na thwönë, cë aywe kanya acël kodwu.

³³ Obanga won kuc obed kodwu. Amën.

16

Mothna both jö na papath

¹ An anyutho bothwu amïn onu Poibe, n'obedo aköny tic ka jö n'oye Kiricito na tye i Cenikeria.

² An akwaöwu më jölö ën i Rwoth i kite n'opore na calö jö k'Obanga na leng myero öjöl ködë dhanö, ëka myero iköny unu ën i gin na kibëc na ën bino mitö ki bothwu, piën ën obedo ka mïö köny both jö na pol, naka thon an.

³ Moth unu Piricila ëka Akwila, n'obedo gïni etic ewodha i Kiricito Yecu.

⁴ Gin öjalö kwögï pi larö kwöna. Pathi an këna ëntö jö n'oye Kiricito kibëc na tye i kin Erok pwöyögï.

⁵ Moth unu thon jö n'oye gïni Kiricito na cökëre gïni i ödgi.

Moth unu okonena më amara Epaenato, na ën öcakö bedo dhanö më acël më yeo Kiricito i Acia.

⁶ Moth unu Maria, n'otio tic rwök pïrwu.

⁷ Moth unu Anduroniko ëka Yunia, na gin obedo wat n'etweogï kanya acël köda i buc. Obedo gïni jö na pïrgi tæk rwök i kin ëkwëna, ëka gin ënë öcakö gïni bedo i Kiricito na an podi.

⁸ Moth unu Ampuliato, okonena më amara i Rwoth.

⁹ Moth unu Urbano, atic awodh onu i Kiricito, ëka Citakic okonena më amara.

¹⁰ Moth unu Apelle, na ën obedo dhanö n'ëtëmö ëka ëpwö i Kiricito.

Moth unu jö më öt ka Aricitobulo.

¹¹ Moth unu Kerodion, n'obedo wat na mëga.

Moth unu jö më öt ka Narocico na tye gïni i Rwoth.

¹² Moth unu Terapaina ëka Terpoca, jö n'otio gini tic rwök i Rwoth.

Moth okonena më amara Perici, dhakö nökenë n'obedo ka tic rwök i Rwoth.

¹³ Moth unu Rupo, n'ëyëro i Rwoth, gin k'aya mërë, na an acwodo ni ayana thon.

¹⁴ Moth unu Acinkerito, Pelegon, Keremec, Patroba, Keremac ëka utmego na tye gini kanya acël ködgi.

¹⁵ Moth unu Pilologo, Julia, Nerea ëka amïn mërë, Olimpa ëka ki jö k'Obanga na leng kibëc na tye gini kanya acël ködgi.

¹⁶ Mothere unu kekenwu ki moth më mar. Jö n'oye Kiricito kibëc na tye gini i kabedo na papath omothowu.

¹⁷ An abakö dhöga bothwu, utmegona, ni inën unu na bër jö na kelo apokapoka ëka na miö dhanö podho i bal, na ba rwatërë ki pwony na yam epwonyowu ködë. Kür iribërë unu ki jö na calö manön.

¹⁸ Jö na calö manön ba obedo gini etic ka Rwoth onu Kiricito, ëka rwothgi na gin marö ënë igi. Bwölö gini thama ka jö n'ope ki thama na rac, nakun nwongo twakö gini köp na bër na winyo mit rwök.

¹⁹ Winy na un ibedo ködë both Obanga dong owinyere both jö kibëc, manön ënë ömïö i yomo unu cwinya. Dong an amitö ni ibed unu ki ryëkö i kom gin na bër kibëc, nakun ibedo unu abonge gin na rac.

²⁰ Obanga, won kuc, bino nyönö Catan ökö pïöpïö piny i thë tyënwu.

Kica ka Rwoth onu Yecu obed kodwu.

²¹ Timoteo n'obedo atic awodha omothowu, ëka Lucio, Jaco ëka Cocipater, na gïn obedo wedena.

²² An, Tertio, ënë acöö waraga ni, amothowu i Rwoth.

²³ Gayo na ën ngat na an abuto i ödë thon omothowu, ëka obedo ngat n'obedo ka gwökö jö n'oye Kiricito kibëc.

Eracito na ën obedo akan lïm më taun ni, ëka ömïn onu Kwarto thon ooro mothgi bothwu.

²⁴ Kica ka Rwoth onu Yecu Kiricito obed kodwu. Amën.

²⁵ Onu myero ëmïi pwöc both Obanga na mïö onu tükö më cung na tük, ëka ki kite na an abedo ka pwonyowu ködë i köp më Emuth na Bër na an abedo ka titö, ki köp n'ëtütö i kom Yecu Kiricito. Müng ni Obanga ökanö öling ködë ökö moth pi karë n'opoth, kinge ën öyabö ökö kanya leng.

²⁶ Kobedini dong öyabö ökö kanya leng i köp k'edwarpiny n'ecöö n'ömïö Erok kibëc ongeö gïni kite na calö Obanga na ba thöo yam öcikö, ëk ëmïi Erok kibëc oye ëka obed gïni ki winy i kome.

²⁷ Dheo obed both Obanga naka naka, na ën këkën ënë won ryökö, pi Yecu Kiricito! Amën.

Leb-Thur

Thur: Leb-Thur (New Testament+) for Uganda

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc. and SIL Uganda

Language: (Thur)

Translation by: SIL Uganda

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

61e7f4da-dc0f-50a1-9dae-64ee1b392d80